

Тема. Нежива природа. Земля. Глобус- модель Землі. Обертання Землі навколо своєї осі.

Мета: ознайомити учнів а обертанням Землі навколо своєї вісі як причиною зміни дня і ночі; допомогти з'ясувати послідовність подій протягом доби;актуалізувати знання про явища природи; розвивати вміння аналізувати і знаходити шляхи розв'язання проблеми, що розглядається; прищеплювати інтерес до пізнання світу.

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

1. Робота над загадками ■ До вечора помирає, зранку оживає. (День)

■ Підходити до будинку стала,

З неба сонце вкрала. (Ніч)

— Діти! Чим день відрізняється від ночі? (Удень світить сонце, співають птахи, а вночі на небі місяць, зірки, природа завмирає.)

— Чому вдень ясно? (Тому, що на небі сонце.)

— Чому вночі темно? (На небі немає сонця.)

III. Повідомлення теми і мети уроку

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся, що Земля обертається навколо своєї вісі, чому буває день і ніч, що таке доба.

IV. Вивчення нового матеріалу

1.Робота за підручникам (с. 12-13)

— Яку форму має планета Земля? Як називається зменшена модель земної кулі?

— Про що можна дізнатися завдяки глобусу?

— Як називається уявна лінія, навколо якої обертається Земля?

— Розгляньте малюнок на с. 13. З чого виготовив модель Землі їжачок Хитрячок?

— Що він розказав про обертання Землі? Чому бувають день і ніч? Що таке доба? Скільки годин вона триває?

Дослідницька лабораторія

Освітлення Землі впродовж доби: за допомогою глобуса та джерела світла (лампочки) демонструється обертання Землі навколо своєї вісі та зміна освітлення впродовж доби.

— Відгадайте загадки. ■ Що то за гість, що темряву їсть? (День) ■ Чорна корова все на світі поборолла. (Ніч)

— Розгляньте малюнки на с. 13. Які пори доби зображені на малюнках? Опишіть шлях, який проходить Сонце небосхилом упродовж дня.

— Як ви вважаєте, що більше — Земля чи Сонце?

— Наші предки не могли знати, велике Сонце чи маленьке. Виявляється, якщо намалювати Сонце розміром з великий апельсин, то Земля виявиться розміром з макове зернятко. І маса Сонця теж величезна. Для того, щоб урівноважити уявні ваги, на одну шальку потрібно покласти Сонце, а на іншу чашу шальку — 330 тисяч таких планет, як Земля.

V. Узагальнення й систематизація знань

1. Самостійна робота

— Підкресліть те, що відбувається вдень, синім кольором, уночі — коричневим, якщо події не мають відношення до часу доби — не підкреслювати.

Спека, зірки, політ кажанів, снігопад, спів птахів, місяць на небі, комарі, гроза, дощ, Полярна зірка на небі, туман, високе сонце, прохолода.

3. Робота над прислів'ям— Зберіть прислів'я зі слів.Доба, день, пріч, і, ніч.

Учитель вивішує слова на магнітній дошці, один учень розставляє їх.

Читання прислів'я хором.День і ніч — доба пріч.

— У народі говорять: «День і ніч — доба пріч». Як ви розумієте зміст прислів'я? (День і ніч складають 24 години, або добу.)

— Скільки повних обертів навколо своєї вісі зробить наша Земля за тиждень? (7 обертів)

— Чому? (7 днів тижня.)

— А якби Земля не оберталася або перестала б обертатися навколо своєї осі, що б сталося? (Одна сторона ввесь час була б повернена до Сонця, а інша — ні.)

VI. Підбиття підсумків. Рефлексія

— Навколо якої вісі обертається Земля: справжньої чи уявної?

— Скільки обертів робить Земля за добу? (1)

— Коли буває тепліше — вдень чи вночі, з чим це пов'язано? (Світить Сонце.)

— Чи змогли б існувати живі організми, якби круглий рік була тільки ніч або день? (Ні)

— З чим пов'язана зміна дня і ночі? (З обертанням Землі навколо своєї уявної вісі.)